

Keukendrinkers

Rein Hannik

Uitgeverij IJzer
Utrecht

4. *De hyena*

Ze zitten overal. Op zijn voorhoofd, achter zijn oren, op zijn neusvleugels. Sommige puisten staan op springen, andere zijn nog pril of tot krater verworden. De ravage steekt wreed af bij zijn blazer, maar sluit weer naadloos aan bij zijn gelaatsuitdrukking: Gregor ziet eruit alsof hij een tienermoeder de strot heeft afgebeten tijdens een kinderfeestje.

Ik word zó in beslag genomen door zijn verschijning dat ik al dagen niet meer naar zijn uitleg luister. Wat meespeelt is dat mijn taken iets te doen hebben met boekhouden wat, zo weet ik sinds school, even onbegrijpelijk als debiliserend is. Een milieu waarin mijn theorieën onmogelijk wortel kunnen schieten.

‘...die je dan opbergt in de rode map *Crediteuren*. Moet ik het nog eens herhalen?’ Gregors stem klinkt even vriendelijk als geduldig, ook na twee weken van inwerken. Het maakt zijn verschijning er alleen maar enigmatischer op. Een zorgzame ziel gevangen in een monsterlijke persoonlijkheid?

‘Wat zeg je? Nee hoor, ik heb het begrepen.’

‘Kop thee?’

Gregor pakt mijn mok en zet hem in de machine voor heet water. Hij kijkt naar de vloeistof alsof de moleculen hem iets misdaan hebben. Een onverklaarbare, fundamentele haat jegens het Al & Iedereen.

‘Wat ga je na deze baan doen?’ vraag ik hem. ‘Studeren? Carrière maken?’ Mijn belangstelling is oprecht.

Gregor kijkt nu naar mijn moleculen alsof die hem iets

misdan hebben. ‘Je denkt toch niet dat ze deze puistenkop na het sollicitatiegesprek nog terug willen zien?’ Hij pakt een zakje Pickwick en verdrinkt het in het kokende water. ‘Ik ga in dienst bij de luchtmacht.’

‘Goh! Daar laten ze vast niet iedereen toe.’

‘Klopt. Was een pittige *screening*.’

‘Moet je dan ook bommen werpen?’

‘Wat moet dat moet. Ik zou er geen moeite mee hebben. Van mij mag de hele mensheid aan het gas. Behalve meneer Wolters, die heeft altijd achter me gestaan. Ook toen ze me hier weg wilden hebben.’

Ik durf niet te vragen waar hij het over heeft. Wolters is de chef die mij nog steeds geen hand heeft gegeven. Ik vermoed dat hij van Gregors vertrek baalt, maar vooral van mijn komst. Mijn Zero uitstraling vloekt met de kantoorseer.

Gregor geeft me de mok met thee aan. Hij gaat voor het raam staan, tuurt naar de kantoorlui die zich twintig verdiepingen lager over de tegels van Europoint haasten. Hij pakt een krakeling, breekt hem tussen de kaken, kauwt erop. *Kakkerlakken* hoor ik hem mompelen, of is het *krakelingen*? Er is een puist in zijn nek geknapt.

Ik rek me uit in de bureaustoel. Gesloopt ben ik, na twee weken van breinvervuiling door de rode Crediteuren. Alleen de pusvlekken op Gregors kraag duiden hier op organisch leven. Alsof zijn puisten in opstand zijn gekomen tegen de paperclips.

Toch werkt er op onze afdeling nóg een buitengewoon fysieke aanwezigheid. De secretaresse van de chef. Iedere ochtend klokslag 11 uur komt ze zonder te kloppen binnen banjeren om te melden dat het koffiepauze is. Natuurlijk kunnen wij zelf ook klokkijken. Ze doet het om te laten zien wie hier écht de baas is. Want ze mag dan al in de

veertig zijn, ze heeft een figuur als een contrabas, geperst in een loeistrak mantelpakje met een decolleté waarmee ze haar omgeving als vanzelf het zwijgen oplegt. Een spannende verschijning, zeker in deze tijden van XL colbertjes. De secretaresse weet dat mannen niets hebben met raffinement. Die willen vlees op tafel. En hoe harder dat trilt en lilt, hoe harder ze naar haar pijpen dansen.

‘Wolters vraagt of jullie een Berlinerbol komen eten,’ meldt ze op een hese toon.

Gregor en ik laten de Crediteurenmap voor wat ie is en volgen haar door de gang. Haar ondergoedlijnen zijn manifest – ze verraden iets gevaarlijks met jarretels. De Bommenwerper houdt de derrière zo strak in zijn vizier dat er rook vanaf komt.

‘En daar hebben we *the man himself!*’ jubelt Wolters als we zijn kantoor binnenlopen. ‘Gregor, jij mag niet vertrekken voordat we je in het zonnetje hebben gezet!’ Wolters is een korte vijftiger met grijs haar en gebalde knuistjes. Hij heeft iets van een knaagdier, ook omdat zijn aftershave naar muskus ruikt. Wolters heeft nog geen woord met me gewisseld sinds ik ingewerkt word.

In het kantoortje staan al drie collega’s van de gang. Ze dragen peper & zoutsnorretjes boven discopakken en houden ieder een bol gereed. Op het bureau van de baas ligt een bakkersdoos met meer bollen klaar. Gregor knikt onaangenaam verrast. Ook de Gangmannen weten zich geen raad met Wolters’ enthousiasme. Ze kijken voor zich uit alsof ze een hekel hebben aan Gregor.

Terwijl de Muskusrat uitweidt over de collegialiteit, arbeidsethos en accuratesse van zijn protegé, storten de collega’s zich op de Berlinerbollen. Dat doen ze amechtig, licht kreunend zelfs, alsof ze een orgasme beleven aan de

overdosis suiker. Ik pak een boterham met kaas uit mijn lunchzakje.

De secretaresse zit al aan haar tweede bol. Haar gulzigheid klinkt eerder kokkend dan lustig. Ze doet denken aan zo'n gevlekt hyenawijfje uit de encyclopedie. Dat zijn matriarchen die over meer testosteron beschikken dan de mannetjes. Ze hebben geen vagina maar een clitoris die nog groter is dan een penis, compleet met voorhuid. De alfa hyena baart dóór die clitoris heen die dan openscheurt om daarna weer te helen. Misschien dat al dat gescheur de secretaresse begint op te breken, want ze kijkt benauwd, alsof ze door haar roedel verstoten dreigt te worden. Bij iedere beweging staan haar kledingnaden op springen.

Na de toespraak van de Muskusrat is het woord aan Gregor de Bommenwerper. Maar Gregor wil helemaal niet aan het woord. Gregor wil bommen werpen. 'Dank u, meneer Wolters. Ik heb hier met veel plezier gewerkt en eh... veel van u geleerd maar ben nu eh... toe aan eh... een nieuwe... eh... eh ...' Gregors woorden stokken. Hij hapt naar adem. Loopt rood aan. Trekt een grimas alsof zijn strot door een tiernmoeder wordt afgebeten. De Gangmannen en de Hyena houden op met kauwen. We kunnen Gregors pus horen gisten. Net voordat de puisten *en masse* exploderen barst de Muskusrat los in een applaus, gevolgd door een verhaal over hart voor de zaak. Gregor krijgt een saunabon voor zijn inzet. De Gangmannen gluren naar de kont van de Hyena, die zich vooroverbuigt om nog een bol te grijpen. Ik gluur mee, maar dan vooral om niet op te vallen.

★★★

Elise is weer de enige die niet aan de drank is. Er staat een

flesje Spa naast het lijstje. Haar collega's zijn al in de olie, die borrelen gezellig mee met de werkstudenten. Het weekend staat immers voor de deur. Op de radio klinkt de Top 40 met Cheap Trick. Elise lijkt het niet te horen. Ze bladert koortsachtig door ordners, noteert op formulieren, drukt op de toetsen van haar rekenmachine. Soms krabt ze in dat indewarre haar dat steeds meer op Mikado begint te lijken.

Als ze mij aan de balie ziet hangen, één elleboog op de bar, de kin rustend op een handpalm, verschijnt er een glimlach op haar gezicht. Ze komt van haar plek en neemt mijn loonzakje mee.

Ze is een kop kleiner dan ik ben en misschien wel vijf jaar ouder. Een rijpheid die tot uiting komt in de jukbeenderen, maar ook in haar heupen. Ultravrouwelijke contouren, ontworpen om de liefde mee te bedrijven en welpjes mee te werpen.

Ze geeft me het doorzichtige loonzakje aan dat ik gelijk tegen het licht houd. Waarop zij haar handen in de zij steekt, het hoofd schuin houdt en me spottend aankijkt.

‘Bent U een argwaner of valsgeldverzamelaar?’

Ik grijns en schud met het zakje alsof ik een orgeldraaier ben. ‘Beiden. En U, bent U misschien een keukendrinker?’

Elise fronst. ‘Is dat iemand die tijdens het koken stilletjes aan de jeneverfles nipt?’

‘Neenee. Een keukendrinker is zo'n type dat op huiskamerfeestjes altijd naar de keuken vlucht. Zogenaamd om de drank binnen handbereik te hebben, maar eigenlijk omdat ie verlegen is, of gewoon als de dood voor de *small talk* in de woonkamer. Hij trekt zich terug in de keuken om daar zijn eigen feestje-binnen-het-feestje te beginnen met andere keukendrinkers. En omdat keukens doorgaans kleiner zijn dan woonkamers, krijgt zo'n samenshooling al

gauw iets samenzweerderigs, iets slappelacherigs. Het is de plek waar je even je foute zelf kunt zijn.'

Elises ivoren waaier heeft zich naar buiten gewerkt tot een grijns der herkenning. 'Dan ben ik zeker een keukendrinker. En wel van het ergste soort. Zo een die de fles vijftig jaar oude Glenfiddich van de gastheer kaapt om hem met een andere keukendrinker soldaat te maken.' Ze neemt een slok van haar flesje Spa alsof er whisky in zit.

'Dat is de euforische keukendrinker!' zeg ik enthousiast. 'Een veelgezochte ondersoort!'

'Volgens mij wordt er in de keuken ook altijd het meest geflirt, gezoend zelfs, met die o-zo-bezette ander. Het zindert onder de tl-buis!'

'Daarom zijn keukendrinkers vaak laatblijvers.'

'Ongetwijfeld. Maar hoe moet dat straks met de nieuwbouw? Woningen krijgen steeds vaker een open keuken. Zal de *small talk* van de woonkamer zich dan uitbreiden tot aan de koelkast? En betekent dat het einde van de keukendrinker?'

Ik werp een blik op de volle asbak op de balie. 'Niet per se. Ik gok erop dat roken ooit fout gevonden gaat worden. En aangezien keukendrinkers vaak rokers zijn, zullen zij zich als paria's naar het balkon moeten begeven. Dat is even doorbijten als het vriest of stortregent, of als je eigenlijk niet rookt, maar verdwijnen hoef je als voormalig keukendrinker dus niet. Sterker, de balkondrinker maakt kans de laatste der laatblijvers te worden.'

Elise neemt me eens goed op. 'Jij hebt hier echt over nagedacht hè? Loop je soms tussen die baantjes door allemaal feestjes af?'

'Niet meer nee. Kwam te weinig andere keukendrinkers tegen.'

De intercedenten en de uitzendkrachten beginnen mee te zingen met *I Want You to Want Me*.

Elise stoot me aan, zoals samenzweerders dat plegen te doen.

‘Is het jou al opgevallen dat we apart staan?’

‘Verdomd. Heb jij ergens een fles vijftig jaar oude whisky in een bureaulade zien liggen?’

De vraag is of ik zo nog strafbaar ben. Zonder visvergunning aan de waterkant, mijn hengeltje ingepakt en wel naast me. Af en toe werp ik een blik op de golfjes waarop mijn dobber hoort te drijven. Iets verderop staat een reiger te wachten tot de lunch langs zwemt. Zijn kuif lijkt in vet gedoopt en geeft hem een *street wise look*. Hij neemt me op met de *irritant joch!*-blik van mijn moeder. Komt vast door dat regenpak.

Vroeger heb ik hier vaak gevestigd met dat Blijdorpvriendje van me. Gewapend met telescoophengeltjes, schepnetjes, lokvoer en visdozen vol weerhaken openden we de jacht op groot wild. De slootjes van Zestienhoven mogen lullig lijken, ze barsten van de karper – enorme lappen lillend vlees. Vissen kan zó spannend zijn. De dobber die schuin wegtrekt, de lijn die gespannen wordt, de hengeltop die zich kromt. De slip die ratelt, de vis die vecht. En dan behoedzaam het monster binnenslepen, onthaken en terugzetten. Onmogelijk om zo’n stoot adrenaline uit te leggen aan niet-vissers.

Wartoe ik nu ook mijzelf moet rekenen. Want de hengelsport stinkt, bedacht ik me onderweg. Vissers denken omgekeerd antropomorfisch. Ze maken zichzelf wijs dat

vissen niet kunnen lijden omdat ze zo anders zijn dan mensen. Zo simpel. Terwijl het gespartel aan de haak en het gehap naar zuurstof toch boekdelen spreekt. Leed is universeel. Daarbij, gewoon aan de waterkant zitten is ook fijn. Eén zijn met de natuur. In alle stilte.

Rechts van me op het erf van de boerderij begint een haan te kraaien. De boer moppert op zijn hond die blijft blaffen omdat ie mijn geur ruikt. Boven me daalt een Caravelle bulderend richting landingsbaan.

Bizar dat het beste viswater van de stad naast een vliegveld gelegen is. Alsof karpers heimelijk op vibraties kicken. Vermoedelijk hebben ze al een hartinfarct gekregen van mijn Wegenwachtpak. Ik zou mijn legerjas erover aan kunnen trekken, zoals een visjager betaamt. Maar ik ben niet zo'n jager meer.

De reiger is dat wel. Hij heeft met zijn snavel een kroeskarper gespeerd. Hij gooit de vis op de oever, steekt hem nog een paar keer, pakt hem op, gooit hem in de rondte tot de vissenkop naar eigen strot is gericht en probeert hem door te slikken. Wat nog niet meevalt, want de karper spartelt door in de krop. Als de reiger hem eindelijk binnen heeft buigt hij zich voorover en neemt ie een slok slootwater om zijn maaltijd door te spoelen. Hij schudt zijn vetkuif en kijkt me aan met de *zo doe je dat, sukkel!*-blik van mijn vader.

Het begint te regenen. Mijn regenpak heeft geen capuchon, dus ik doe mijn helm maar op. Door de motorbril heen zie ik hoe de reiger met opgeheven vetkuif in de sloot gaat staan en met zijn ogen rolt.

Ik voel het 's morgens al aan mijn water. Dit gaat 'em niet

worden. Eigenlijk is zo'n naderende executie wel een rustgevend vooruitzicht. Alles liever dan de ontkenning van de olifant in de kamer. Of van de Muskusrat op de gang.

Wolters staat me weer op te wachten, met gebalde knuistjes, tikkend op zijn polshorloge. 'Gregor kwam altijd een kwartier te vroeg,' bijt hij me toe. Ik knik en negeer hem verder. Mijn elektrische wekker heeft me van de week al een paar keer in de steek gelaten, waardoor ik steeds net te laat op de zaak ben.

Vandaag bestaan mijn taken uit kopiëren, frankeren en iets onbegrijpelijk met boekhouden. Dat kopiëren lijkt aardig Zero, maar moet uitgevoerd worden in de gevarenzone: het kantoor van de Hyena.

Ik klop op haar openstaande deur. Ze zit achter haar bureau nagels te vijlen.

'Goedemorgen,' zeg ik.

Ze kijkt niet op, zegt niets terug. Ik loop met mijn stapel naar het apparaat, doe de klep omhoog en leg het eerste formulier op de glasplaat. Tussen klep en apparaat valt mijn oog op haar decolleté, een paar meter verderop. Ik wil er niet naar kijken, maar mijn blik wordt er als vanzelf naartoe getrokken. Een pupillenmagneet is het.

'Wat vond je van Gregor?' vraagt ze me, zonder haar ogen op te slaan.

'Eh... prima vent hoor. Hij heeft me goed ingewerkt.' Ik doe de klep dicht en druk op de knop. Het apparaat begint zoemend te kopiëren.

De Hyena vijlt door. 'Gregor was een lul,' zegt ze monotoon. 'Iedereen vond Gregor een lul. Gregor was een vieze vuile puistenkop.'

Ik verslik me in mijn speeksel en krijg een hoestbui. Moet zelfs even steun zoeken bij het apparaat.

‘En wat vind je van Wolters?’ De Hyena vijlt alsof ze me doorzaagt in een goochelaarskist.

‘Eh... fijne eh... chef.’

‘Wolters is een sukkel met een klein pikkie. Ik voel niks als ie in me komt.’ Het geluid van haar vijl klinkt nu oorverdovend.

Het zweet breekt me uit en druppelt van mijn voorhoofd op het apparaat. Ik doe de klep omhoog, verwijder het document, pak de rest van mijn zoi en haast me terug naar mijn hok. Daar begin ik als een gek met de formulieren te husselen. Maar zelfs voor husselen heb je enige concentratie nodig. En mijn geest wordt beheerst door flitsen. Van Gregor die een krakeling eet op de resten van het platgebombardeerde Europoint. Van Wolters die met zijn knuistjes klem zit in het decolleté van de secretaresse. Van de collega's die Gregor wurgen met een jarretel op de gang.

Ik houd het husselen een uur vol. Dan wacht me de volgende crisis: koffiepauze. In de kantine. Nu Gregor is gaan bommenwerpen kan ik me tijdens de pijnlijke stiltes niet langer in zijn kraters verliezen, of tegen hem beginnen over gruwelijke nieuwstrivia, zoals die lekkende kerncentrale in Harrisburg. Ik besluit over te blijven in mijn hok.

Na de koffiepauze komt de Hyena bij me binnen. Zonder te kloppen uiteraard. Ze smijt een stapel enveloppen op mijn tafel en laat haar magneet flink trillen. ‘Voor je machine. Tachtig cent. Duizend maal.’ Ik durf weer adem te halen als ze de deur is uitgedenderd met haar gespannen naden.

Enveloppen. Duizend stuks. Tienduizend. Een miljard. Maakt niet uit hoeveel. In de Zero is kwantiteit een constante, zoiets als het aantal indianen in een John Wayne-film. Er is altijd oneindig veel neer te schieten, nooit is iets af.

De enveloppen moeten gefrankeerd worden. Niet met postzegels, maar met de frankeermachine. Die maakt stem-pels met de waarde van een postzegel zonder dat jou dat spuug kost. Gregor heeft me tot in detail uitgelegd hoe je het apparaat instelt, maar toen had ik het te druk met het bestuderen van zijn mee-eters.

Ik draai wat aan de knopjes tot er een tachtig in het oculair verschijnt en duw een envelop in het apparaat. Dat hapt toe als een krokodillenjong. *KLAK!* klinkt het venijnig. Nog negenhonderdennegeennegentig te gaan.

Als ik bijna door de stapel heen ben geklakt, wordt de deur achter me geopend. De ruimte vult zich met muskus. Wolters pakt een gestempelde envelop, inspecteert hem en begint met zijn knuistjes te knarsen.

‘JEZUS CHRISTUS MARIA! JE HEBT ZE MET TACHTIG GULDEN GEFRANKEERD! DE ENVELOPPEN! DUIZEND MAAL TACHTIG GULDEN! TACHTIGDUIZEND GULDEN! JEZUS CHRISTUS MARIA! JEZUS CHRISTUS MARIA!’

‘Kom meneer Wolters, geen man overboord. Het is maar geld.’

‘HET IS MAAR GELD!? HET IS MAAR GELD!? IK ZAL JOU EENS LATEN VOELEN WAT GELD IS! JE BENT ONTSLAGEN! JEZUS CHRISTUS MARIA!’

‘Oké. Dan ga ik nu maar.’ Ik sta op en pak mijn werk-briefje. ‘Wilt u dit nog even tekenen?’

Wolters kijkt verbijsterd toe.

‘IK BEDOEL AAN HET EIND VAN DE MAAND, IM-BECIEL! JE HEBT NOG BERGEN WERK LIGGEN! WIE MOET DAT ANDERS DOEN!? JEZUS CHRIS-TUS MARIA!’

‘Hooft u eens meneer Wolters, eens ontslagen is altijd ontslagen. Ik stuur mijn werkbrieffe wel op. Goedendag.’

Bijna fluitend loop ik richting garderobe, een volgende JEZUS CHRISTUS MARIA! achter me latend. Heerlijk, als de olifant los mag.

Ik pak mijn zool, loop naar de lift, druk op de P en werp een blik in de spiegelwand. Geen ochtenddrinkwal te be-
kennen. Aangekomen op de parterre merk ik dat ik mijn sjaaltje vergeten ben. Terug naar onze verdieping. Daar sluip ik naar de garderobe. Er komt kabaal uit het kantoor van de chef. Ik kijk voorzichtig naar binnen. De Muskusrat, omringd door de Gangmannen en de Hyena, stampend en tierend, met rood aangelopen hoofd en witte knuistjes van het knijpen.

‘...EN DIE KNUL HEEFT NOTA BENE ATHE-
NEUM! JEZUS CHRISTUS MARIA!’

‘Hij zat de hele tijd in mijn bloesje te gluren.’

‘...ZO VERSCHRIKKELIJK STOM!’

‘En naar mijn rokje.’

‘...VOOR TACHTIGDUIZEND GULDEN HEEFT
IE GEFRANKEERD! JEZUS CHRISTUS MARIA!’

‘Een smeerlap was het. Met zijn boterhamzakje.’

‘...HOE KOMT ZO’N UITZENDBUREAU AAN
ZO’N IMBECIEL? ZE HEBBEN TOCH ALTIJD STU-
DEN...’

Voordat de *lynch mob* me heeft kunnen opmerken ben ik verdwenen. Een ware Zeroër weet zich op cruciale mo-
menten onzichtbaar te maken. Terug in de lift kijk ik nog eens goed in de spiegel. Deze imbeciel heeft een bekertje Baileys verdiend.
